

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Kultuuriminister
käskkiri
algtekst
RT III, 18.12.2024, 4

Kultuurimälestiseks olemise lõpetamine ja andmete muutmine (Läänemaa)

Vastu võetud 02.12.2024 nr 192

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 ja lg 2 alusel:

1. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Haapsalu Jaani kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 15394; asukoht Lääne maakond, Haapsalu linn, Kooli tn 4, KÜ 18301:005:044) lahutamatu osadega:

Kultuuri- mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
16110	Joachim Jacobi hauaplaat, 1587 (paas)	kkultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 6
16111	Bürgermeister Ledeburi hauaplaat, 1569 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 7
16144	Jürgen Mackeprangi hauaplaat, 1603 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 85

2. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punktid 6-7 ja 85.

3. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Koluvere mõisa park“ (kultuurimälestiste registri nr 15454, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Koluvere küla, KÜ 34202:001:0211, 34202:001:0164, 34202:001:0212, 34202:001:0182, 34202:001:0950, 34202:001:0338, 34202:001:0202, 34202:001:0336, 34201:001:0400, 44101:001:0655) lahutamatu osadega:

Kultuuri- mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15455	Koluvere mõisa pargi piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 68
15456	Koluvere mõisa pargipaviljon	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 69
15457	Koluvere mõisa koeramonument	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 70

4. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punktid 68-70 ja kultuuriministri 24.08.2005 käskkirja nr 265 punkti 3 alapunkti 18 tabeli read 3-5.

5. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Kullamaa kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 15465, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Kullamaa küla, Kabeli, KÜ 34202:001:0229) lahutamatu osadega:

Kultuuri- mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
16260	Hauaplaat, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 14
16261	Hauaplaat, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 15
16262	Hauaplaat, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 16

16263	Hauaplaat, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 17
16264	Hauaplaat, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 18
16289	Hauaplaat, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 127
16290	Hauaplaat, 16/17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 128
16291	Hauaplaat, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 129
16292	Hauaplaat Württembergi printsessile, 1788 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 130
16297	Skulptuur „Ingel“ portaali detail, 13/14. saj. (dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 273

6. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punktid 14-18; 127-130 ja 273.

7. Muudan Kultuuriministri 19. märtsi 1997. a. määruse nr. 3 punkti 76 ja lisan ajaloomälestisele Kullamaa kirikuaed ja kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4059, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Kullamaa küla, KÜ 34202:001:0331, 34202:001:0229, 34202:001:0222, 34202:001:0186, 34201:001:0406, 34202:001:2490, 34202:001:0457) mälestise liigi „ehitismälestis“.

8. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 79.

9. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Kullamaa kirikuaed ja kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4059, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Kullamaa küla, Kabeli, KÜ 34202:001:0331, 34202:001:0229, 34202:001:0222, 34202:001:0186, 34201:001:0406, 34202:001:2490, 34202:001:0457) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15466	Kullamaa kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 80
15467	Kullamaa kirikuaia kabel	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 81
16265	Ratasrist, 1621 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 19
16303	Paul Sieversi rist ja hauaplaat, 1880 (marmor, dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 279
16304	Walter ja Marie von Mogenschildi hauatähis, 19. saj (graniit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 280
16305	Karl Bleimani hauatähis piirdeaia, K. Bleiman, 19. saj. lõpp (raud)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 281
16306	Jaan Veidermanni hauatähis, H. Halliste, 1933 (graniit, pronksbareljeef)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 282
27315	Hauaplaat rõngasristiga	kultuuriministri 7.07.2004 käskkirja nr 131 punkt 2.16
16307	Karl Tulmini hauatähis, A. Adamson, 20. saj I pool (graniit, pronks)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 283

10. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punktid 80-81, kultuuriministri 3.07.1997 määruse nr 36 punktid 19 ja 279-283, kultuuriministri 7.07.2004 käskkirja nr 131 punkti 2 alapunkti 16 ning kultuuriministri 19.12.2006 käskkirja nr 388 punkti 1 alapunkti 46 tabeli read 6 ja 7.

11. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Martna kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 15535, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Martna küla, Kiriku, KÜ 45202:001:0038) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
16345	Hauaplaat, 17. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 159

16346	Hauaplaad, 17. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 160
16347	A. L. Geisselsi hauaplaad torni jalamil, 1761 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 161
16348	Hauaplaad naise figuuriga, 17. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 162
16349	Hauaplaadi katke, 17. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 163
16350	Piiskopiõiguse vapikivi, Reynken, 1500 (dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 164
16353	Rist, 14. saj.? (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 288
16354	Hauaplaad evangelistide sümbolitega, 17. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 289

12. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punktid 159-164 ja 288-289.

13. Muudan Kultuuriministri 19.03.1997. a. määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 89 ja lisan ajaloomälestisele „Martna kirikuaed ja kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4072, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Martna küla, KÜ 45202:001:0038, 45202:001:0016, 45201:001:0328) mälestise liigi „ehitismälestis“.

14. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 152.

15. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Martna kirikuaed ja kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4072, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Martna küla, Kiriku, KÜ 45202:001:0038, 45202:001:0016, 45201:001:0328) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15536	Martna kirikuaia kabel	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 153
15537	Martna kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 154
16355	Perekond Hansen'ite hauasammas, 1918/20 (graniit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 290
16356	Rist, 19. saj. II pool (raud)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 291
16357	Rist, 19. saj. (raud)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 292
16358	Rist, 19/20. saj. (raud)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 293

16. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punktid 153-154 ja kultuuriministri 3.07.1997 määruse nr 36 punktid 290-293 ja kultuuriministri 19.12.2006 käskkirja nr 388 punkti 1 alapunkti 47 tabeli read 3 ja 4.

17. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Suure-Lähtru mõisa park“ (kultuurimälestiste registri nr 15541, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Suure-Lähtru küla, KÜ 45201:001:0220, 45201:001:0331, 45201:001:0127, 44101:001:0876) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15542	Suure-Lähtru mõisa pargi piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 159

18. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 159 ja kultuuriministri 24.08.2005 käskkirja nr 265 punkti 3 alapunkt 23 tabeli rea 3.

19. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Noarootsi kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 15547, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Hosby küla, Noarootsi kirikumõis, KÜ 52001:004:0006) lahutamatu osaga

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
16392	Ahi, Rootsi töö, 20. saj. algus (metall)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 322

20. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punkti 322.

21. Muudan Kultuuriministri 19.03.1997. a. määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 89 ja lisan ajaloomälestisele „Noarootsi kirikuaed ja kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4074, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Hosby küla, KÜ 52001:004:0006, 52001:004:0014) mälestise liigi „ehitismälestis“.

22. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 165.

23. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Noarootsi kirikuaed ja kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4074, Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Hosby küla, Noarootsi kirikumõis, KÜ 52001:004:0006, 52001:004:0014) lahutamatute osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15548	Noarootsi kirikuaia kabel	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 166
15549	Noarootsi kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 167
16374	Ratasrist Tevese Martini ja Anna haua, 1822 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 179
16375	Ratasrist Anna Granfeldi haua, 1800 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 180
16378	Ketasrist Magdaleena Blocki haua, 1795 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 183
16379	Ketasrist Johani haua, 1797 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 184
16380	Ratasrist Hindrik Matzoni haua, 1759 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 310

24. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punktid 166-167 ja kultuuriministri 3.07.1997 määruse nr 36 punktid 179-180; 183-184 ja 310.

25. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Ridala kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 15587, asukoht Lääne maakond, Haapsalu linn, Kolila küla, Ridala kirik, KÜ 67401:007:0941) lahutamatute osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
16420	Seinamaali fragmendid, 14.-15. saj. (secco)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 5
16435	Hauaplaat, 17. saj. (dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 239

26. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punktid 5 ja 239.

27. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Ridala kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 4083, asukoht Lääne maakond, Haapsalu linn, Kolila küla, KÜ 67401:007:0941, 67401:007:0177) lahutamatute osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15588	Ridala kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 207

16421	Hauaplaad ratasristi ja kahe elupuu kujutisega, 13.-14. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 33
16422	Hauaplaad ratasristidega, 13.-14. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 34
16423	Hauaplaad süvistatud ristiga peatsis, 13.-14. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 35
16437	Trapetsikujuline hauaplaad kahe katusristiga, 13/14. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 241
16438	Ratasrist Simu Pavelile, 1844 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 242
16439	Ratasrist, 1843 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 243
16440	Rist reljeefse topeltristiga, 14. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 244
16441	Rist, 15/16. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 245
16442	Rist, 15. saj. (paas))	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 246
16451	Rist, 17/18. saj. (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 352
16452	Kivitahvel, 1782 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 353

28. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 207 ja kultuuriministri 3.07.1997 määruse nr 36 punktid 33-35; 241-246 ja 352-353 ja kultuuriministri 19.12.2006 käskkirja nr 388 punkti 1 alapunkt 49 tabeli rea 4.

29. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Lääne-Nigula kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 4092, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Nigula küla, KÜ 77601:001:0146) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15595	Lääne-Nigula kirikuaia kabel	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 215
15596	Lääne-Nigula kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 216
16495	Ratasrist Ietzedi perekonna haua, 1644 (paas)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 153
16496	Ratasrist Kappeli perekonna haua, 1815 (dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 154
16504	Hauaplaad rõngasristiga, 13/14. saj. (dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 301
16505	Rist, 13/14.saj (dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 302

30. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punktid 215-216; 153-154 ja 301-302 ja kultuuriministri 13.07.2006 käskkirja nr 218 punkti 1 alapunkt 25 tabeli read 3 ja 4.

31. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Vormsi kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 15598, asukoht Lääne maakond, Vormsi vald, Hullo küla, Kiriku, KÜ 90701:002:1531) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
16513	Mensa, 15. saj.? (kivi)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 354
16514	Laemaalid, 14/15. saj. (secco? fresko?)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 355

16516	Skulptuur "Püha Olaf", V. Mets, 1990 (dolomiit, polükroomia)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 357
16523	Vitraaž, Soome töö, 1990 (klaas, tinaraam)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 364
16526	Hauaplaad, 1599 (dolomiit)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 367

32. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punktid 354-355; 357; 364 ja 367.

33. Lõpetan järgmiste mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Vormsi kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 14434, asukoht Lääne maakond, Vormsi vald, Hullo küla, KÜ 90701:002:1531) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
15599	Vormsi kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 30.03.1998 määrus nr 7 punkt 220

34. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.03.1998 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 7 punkti 220 ja kultuuriministri 19.12.2006 käskkirja nr 388 punkti 1 alapunkti 51 tabeli rea 5.

35. Lõpetan järgmiste mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Nõva kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 4078, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Nõva küla, KÜ 53101:001:0376, 53101:001:0362, 53101:001:0234, 53101:001:1410) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
16418	Sepisaed, 19/20. saj (raud)	kultuuriministri 3.07.1997 määrus nr 36 punkt 330

36. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punkti 330.

37. Muudan kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punktis 181 kunstimälestise (kultuurimälestiste registri nr 16376, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Hosby küla, Noarootsi kirikumõis) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Ratasrist Martini haualt, 1844 (paas)“.

38. Muudan kultuuriministri 3.07.1997 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 36 punktis 182 kunstimälestise (kultuurimälestiste registri nr 16377, asukoht Lääne maakond, Lääne-Nigula vald, Hosby küla, Noarootsi kirikumõis) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Ratasrist Helda haualt, 1824 (paas)“.

Muinsuskaitseametil teha käskkiri teatavaks menetlusosalistele, kanda mälestiseks olemise lõpetamised kultuurimälestiste registrisse ja ajakohastada andmed riigi maakatastris.

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul käskkirja avaldamisest Riigi Teatajas, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

Mälestiseks olemise lõpetamise asjaolud ja menetluse läbiviimine

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 alusel võib mälestiseks olemise lõpetada, kui mälestis on teise mälestise lahutamatu osa, ehk olukorras, kus näiteks kirikuhoone on tunnistatud ehitismälestiseks, puudub põhjendus tunnistada eraldi mälestiseks ka mõni kirikuhoone detail. Maa-alalised mälestised, nagu näiteks park, kirikuaed või kalmistu on terviklik kooslus, mille väärtusliku ansambli/keskkonna lahutamatuks osaks on seal asuvad ajaloolised rajatised, haljastuselemendid, struktuur ja arhitektuursed väikevormid (näiteks piirdemüür, värav, paviljon, kabel ja ajaloolised hauatähised).

Muinsuskaitseamet kogus kokku Läänemaal asuvate mälestiste andmed ning analüüsis nende võimalikku käsitlemist teise mälestise osana, kasutades selleks peamiselt kultuurimälestiste registrit, aga ka arhiiviallikaid, valdkonna spetsialistidelt ja paikvaatlustelt kogutud informatsiooni.

Ülevaatus tulemusena leiti, et 75 mälestise puhul on tegemist teise mälestise lahutamatu osaga. Nendest 61 on kunstimälestised, peamiselt kirikutes asuvad hauaplaadid ja kirikuaia paiknevad ristid. Ehitismälestisi on 14, peamiselt kirikuaia piirdemüürid ja kabelid. Käskkirjas nimetatud Lääne maakonnas asuvad mälestised on tunnistatud kultuurimälestisteks aastatel 1997–2004. Mälestised, millede mälestiseks olemine lõpetatakse, on enamuses sisuliselt ehitise või rajatise juurde kuuluvad detailid või rajatised. Näiteks on kinnismälestise „Haapsalu Jaani kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 15394) lahutamatuks osaks Joachim Jacobi hauaplaad (kultuurimälestiste registri nr 16110) ja see jääb mälestise „Haapsalu Jaani kirik“ osaks. Samamoodi on

„Koluvere mõisa park“ (kultuurimälestiste registri nr 15454) lahutamatuteks osadeks seal asuvad pargi piirdemüür (kultuurimälestiste registri nr 15455), pargipaviljon (kultuurimälestiste registri nr 15456) ja koeramonument (kultuurimälestiste registri nr 15457).

Kuivõrd käskkirjas nimetatud mälestiste riiklik kaitse jätkub, ei ole muudatusel sisulist mõju mälestiste kaitse korraldusele. Muudatus on tehniline ning sellega väheneb mälestiste arv kultuurimälestiste registris. Käskkirjas nimetatud mälestiseks olemise lõpetamise kaalumisel riikliku kaitse kriteeriumeid ei hinnatud, kuna lõpetatud mälestised on teise mälestise lahutamatu osa ning nende riiklik kaitse jätkub senises ulatuses.

Mälestistele, mille kultuurimälestiseks olemine lõpetatakse, kuna tegemist on kinnismälestise lahutamatu osaga, jääb kehtima selle kinnismälestise kaitsevöönd, mille lahutamatu osa see mälestis on.

Käskkirjas nimetatud mälestiste mälestiseks olemise lõpetamine hõlmab 23 omanikku, kellele kuuluva hoone või rajatise lahutamatuks osaks jäävad kultuuriväärtuslikud detailid või rajatised, mille mälestiseks olemine lõpetatakse. Mälestiste omanikele selle muudatusega täiendavaid negatiivseid mõjusid ei kaasne. Mälestise käsitlus muutub selgemaks. Hoone või rajatis on tervik koos oma lahutamatu osadega ja mälestiste lahutamatu osade osas ei pea eraldi silmas pidama ja arvestama tööde ning tegevuste planeerimisel, milline mälestise lahutamatu detail või rajatis on eraldi kaitse all ja milline ei ole ning kas töödes tuleb või ei tule arvestada samal ajal nii vallas- kui ka kinnismälestisele kehtivaid nõudeid. Mõnevõrra väheneb mälestise omanike halduskoormus ning Muinsuskaitseameti töökoormus.

Lisaks parandatakse ja ühtlustatakse kinnismälestiste nimekujusid. Kultuurimälestise nimetuste kontrollimise käigus tuvastati nimetustes ebatäpsusi ja erinevusi nimetuste andmisel. Nii on Kullamaa, Martna ja Noarootsi kirikuaiad võetud riikliku kaitse alla nii ajaloo- kui ka ehitismälestistena erinevate õigusaktidega, milles on sama mälestist nimetatud erinevalt. Sel juhul lisasime ajaloomälestisele ka ehitismälestise liigi ja tunnistasime kehtetuks vastava punkti ehitismälestiseks tunnistamise otsuses. Ühtlasi on täpsustatud käskkirja punktides 34 ja 35 kahe kunstimälestise nimetust. Olemasolevad nimetused: „Ratasrist Helda haua, 1824 (paas)“ ja „Ratasrist Martini haua, 1844 (paas)“ on eksitavad, kuna ratasristid ei paikne haua, vaid on pärit haualt. Kokku täpsustatakse viie kultuurimälestise nimetust, millega ei muudeta mälestiste senist avalik-õiguslikku seisundit.

Muinsuskaitseamet algatas kultuurimälestiste lõpetamise ja nimetuste muutmise menetluse ning edastas 03.04.2024 eelnõu tutvumiseks Lääne maakonna kohalikele omavalitsustele ning mälestiste katastriüksuste omanikele. Tähtaeg arvamuste ja ettepanekute esitamiseks oli 14 päeva ehk kuni 18.04.2024. Eelnõule laekus üks arvamus, milles Transpordiamet nõustus 15.04.2024 eelnõuga. Muinsuskaitse Nõukogu tutvus ja nõustus ettepanekuga 04.06.2024 toimunud koosolekul.

Heidy Purga
Kultuuriminister